

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1977

127 111 111

BRNO 1980

Jungburgwallzeitliche Skelette aus Hodonín/Bez. Hodonín/.
Bei Terrainherrichtungen auf dem Platz in Hodonín wurden im Juli 1973 sieben Skelettgräber abgedeckt, die der Grabungsleiter Z. Klanica in das 11. Jahrhundert datiert. Drei von diesen enthielten Überreste von erwachsenen Personen, in vier waren Überreste von Kindern und Unerwachsenen /Neugeborener, ein 9 Monate altes Kind, ein sechsjähriges Kind und ein Unerwachsener im Alter von 15 - 16 Jahren/ gefunden.

JUNGBURGWALLZEITLICHE FUNDE AUS MORKŮVKY
/Bez. Břeclav/

Josef U n g e r , Regionální muzeum Mikulov

Beim Baue des Kindergartens fand man Scherben jungburgwallzeitlicher Keramik, die der Chronist Fr. Kyncl barg.

ARCHEOLOGICKÝ VÝZKUM POHŘEBIŠTĚ PŘI ROMÁNSKÉ
ROTUNDĚ V PUSTIMĚŘI
/okr. Vyškov/

Čeněk S t a n ě a , AÚ ČSAV Brno
/Obr. 29, tab. 9/

Pustiměř patří k nejvýznamnějším historickým místům na Vyškovsku, neboť se již v 11. století připomíná mezi nejdůležitějšími moravskými centry. Tehdy stál Pustiměřský hrad na hradisku pod Zelenou horou, kde jako jedno z mála moravských středisek navázal na místní velkomoravské tradice. Hrad původně s hlinitodřevěnou konstrukcí opevnění byl v polovině 13. století přestavěn z kamene a zanikl v druhé čtvrtině 14. století. Již před přestavbou hradu existovala nepochybně osada Pustiměř. Archeologickým dokladem prvního řádu je pro ni románská rotunda obklopená pohřebištěm na svahu v severním cípu dnešní obce. Zbytky rotundy zkoumal v roce 1891 P. Fr. Vaculík, v jříticých letech potom V. Procházka z vyškovského muzea spolu se Státním památkovým úřadem v Brně. Již V. Procházka se podařilo získat nálezy závažné pro datování rotundy a to jednak moravské denáry z první poloviny 12. století - jeden údělného olomouckého knížete Oty II. Černého /r. 1126 v bitvě u Chlumce/, druhý údělného knížete Vladislava, od roku 1158 českého krále, jednak esovitou záušnici malého typu z hrobu pod velkým kamenem severně od apsidy.

Archeologický výzkum v letech měsících 1977 provedený v souhlase s dlouhodobou koncepcí památkové péče na okrese Vyškov měl získat všechny dostupné archeol. prameny z rotundy a jejího bezprostředního okolí k osvětlení dějin této stavby a připravit podklady k restauraci objektu, aby byl zachován pro budoucnost a mohl být zpřístupněn veřejnosti. Realizaci výzkumu finančně /pracovní síly/ zajistil odbor kultury ONV Vyškov, zejména péčí insp. O. Knapa, za úzké organizační spolupráce MNV, ZDŠ a JZD v Pustiměři. Odborného vedení prací se podle rozhodnutí předsedy Krajské památkové komise akademika J. Poulíka ujalo Krajské středisko státní památkové péče v Brně zastoupené dr. L. Konečným, který sledoval především architektonické prvky, a Archeologický ústav ČSAV v Brně. O technické řízení prací se kromě techn. pracovníku AÚ ČSAV velmi zasloužil p. Vojtěch Knap z Drysic. Podrobné a ucelené vyhodnocení poznatku o vývoji románské rotundy podá dr. L. Konečný. Následující řádky shrnují výsledky výzkumu pracovníku Archeologického ústavu ČSAV, kteří pod referentovým vedením provedli výzkum severně od rotundy, uvnitř odkryli pouze tři kostrové hroby a dohlédli na opětné otevření destrukované hrobky uprostřed rotundy.

Severní stěna rotundy spolu s vysokou kamennou zdí, sklánějící se prudce po svahu k apsidě, ohraničovala východní cíp zahrady velkostatku, který vznikl v místech někdejšího kláštera. Úroveň terénu v zahradě byla až o 300 cm vyšší než podlaha rotundy, neboť stavba byla jednak zaříznuta do svahu, jednak vytvořila hráz, která zadržovala splachy půdy a později také lákala k vyrovnání zahrady navážkami. Ve dnech 4. 7. - 7. 7. 1977 byly uvnitř zahrady v pásu asi 230 - 300 cm širokém podél severní stěny rotundy bagrem odstraněny náplavy a navážky do hloubky max. asi 200 cm. Ve východní části takto odkrytého pásu zůstala téměř nedotčena pod navážkami původní tmavě šedohnědá vrstva s četnými kameny. Nad žlutkovým sprašovým podložím byla asi 70 cm mocná. Její hladinu v severním a východním profilu prukopu zvyrazňoval vápenatý pás 5 - 10 cm silný, který snad vznikl při stavbě východní zdi zahrady, tedy jistě až po založení kláštera, po polovině 14. století. V hloubce asi 250 cm pod povrchem navážek, asi 50 cm nad odsazením základů rotundy projevovaly se v kulturní vrstvě hrobové jámy; u některých hrobu v západní části výkopu nebylo vůbec možno jámu rozeznat. Na západní straně přiléhala k rotundě čtyřhranná stavba, patrně věž. 445 cm dlouhá, na jejímž konci se zkoumaná plocha zúžila na 155 cm. Severně od věže byly hroby uloženy

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1977

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně , sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : doc. dr. B. Klíma, A. Malinková, A. Šik
Na titulním listě : Bronzová dýka z únětického pohřebiště v Mušově
Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov,
provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné